

School veiligheidsplan 2021-2022

Josephschool

Samenstellers en uitgever zijn zich volledig bewust van hun taak een zo betrouwbaar mogelijke uitgave te verzorgen, waarbij onder meer rekening is gehouden met actuele wet- en regelgeving. Niettemin kunnen zij geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele in deze uitgave voorkomende onjuistheden

Inhoud

Inleiding	3
Onze kernwaarden en missie	5
Onze visie	6
Doelstellingen	8
Preventief beleid	9
Curatief beleid	10
Registratie en evaluatie	11
Inzicht.....	13
Scheppen van voorwaarden	14
Pedagogisch handelen	16
Signaleren en effectief handelen	17

Inleiding

Per 1 augustus 2015 ging de Wet Sociale Veiligheid op scholen in. Die wet verplicht schoolbesturen om te zorgen voor sociale veiligheid op hun scholen. De nieuwe wet heeft als doel kinderen en jongeren veilig op te laten groeien en geeft de taken en verantwoordelijkheden voor scholen en leerkrachten aan. Een sociaal veilige school heeft beleid vertaald naar concrete acties op de volgende 6 onderwerpen:

1. Gezamenlijk ontwikkelde en gekende visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken
2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's; audits en monitoring
3. Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met partners buiten de school
4. Positief pedagogisch handelen; ondersteunende houding, voorbeeldgedrag, verbindende relaties
5. Preventieve activiteiten en programma's in de school, gericht op leerlingen, ouders en personeel
6. Signaleren en effectief handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten door leerlingen, ouders en personeel.

Met de aanpassing van de onderwijswetten heeft Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker, als het bevoegd gezag van de school de plicht gekregen om zorg te dragen voor de veiligheid op school. Waarbij het bevoegd gezag in ieder geval:

1. een gedegen arbobeleid voert;
2. de veiligheid van leerlingen op school monitort met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft;
3. er zorg voor draagt dat ten minste de volgende taken belegd zijn:
 - het coördineren van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten;
 - het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.

Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker

De Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker, waarvan de Johanneschool deel uitmaakt, zet zich in voor hoogwaardig onderwijs in een veilige, uitnodigende en avontuurlijke leeromgeving met evenwichtige aandacht voor kwalificatie (kennis – vaardigheden – houding), socialisatie (cultuur - tradities - praktijken) en persoonsvorming (identiteit en subjectivering).

De komende planperiode zet de SKOP in op het versterken van het professioneel zelfbewustzijn van de medewerkers. Ieder kind is toegerust voor de eigen ontwikkeling en nieuwsgierig en gemotiveerd om te leren en ontwikkelen. Om dat potentieel tot ontwikkeling te laten komen is erkenning van de individuele ontwikkelvraag, uitdaging, ondersteuning en ruimte nodig.

Leren gebeurt in interactie en dat vraagt (in ons onderwijs):

- Een relatie met medeleerlingen en een relatie met leerkrachten die kennis, vaardigheden en attitude van het vak verstaan;
- Medewerkersbereidheid tot - en een cultuur van – leren;

- Leiderschap met vertrouwen in vakmanschap, dat leerkrachten faciliteert en de randvoorwaarden creëert voor inspiratie, moreel kompas, waardering en erkenning;
- Bestuur (en toezicht) vanuit zorg voor continuïteit, kwaliteit en richting. Met oog voor de balans tussen de maatschappelijke opdracht van scholen (legitimiteit of bedoeling), de professionele gedrevenheid van de medewerkers (bezieling, passie) en de zakelijke realiteit (legaliteit, begrenzing).

Onze kernwaarden en missie

De Josephschool staat voor:

Samen vanuit de betrokkenheid met elkaar; de leerlingen, de leerkrachten, de ouders.

Leren is de weg naar zelfstandigheid, weten wat je kunt en nog niet kunt, leren omgaan met elkaar met een goede basis aan kennis en vaardigheden. Leerlingen leren oog en oor te hebben voor anderen en zich verantwoordelijk te voelen voor het algemeen belang; initiatiefrijk, zorgzaam en betrokken te zijn.

In een vertrouwde omgeving waarin aandacht is voor rust, regelmaat en structuur, waarin we elkaar kennen en waar de deuren openstaan voor leerlingen, ouders, team en de directe omgeving.

Onze visie

Samen

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich ontwikkelen tot verantwoordelijke en actieve mensen. Om dit te bereiken wordt er samen gewerkt, zowel met leeftijdsgenoten als met leerlingen van andere klassen. Onze leerlingen leren vanaf de start van hun schoolloopbaan dat er verschillen zijn tussen mensen en dat acceptatie en respect een gewone zaak is. Daarbij willen we dat alle aspecten van de persoonlijkheid, via de aangeboden methode de Vreedzame School voor sociaal emotionele ontwikkeling op evenwichtige wijze, worden ontwikkeld.

Dit alles past bij de Katholieke identiteit van onze school.

Door gebruik te maken van coöperatieve werkvormen stimuleren we samenwerken als vaardigheid die leerlingen nodig hebben in hun vervolg schoolloopbaan en later in de maatschappij. In het samen leren zorgen we ervoor dat leerlingen met behulp van weektaken en planning zelfstandig werken aan de doelen die zij willen bereiken.

Goede lessen met goede instructie

Om ervoor te zorgen dat het onderwijs gelijke kansen biedt aan leerlingen, is het belangrijk dat de instructie van een les effectief en efficiënt is. Wij kiezen daarbij voor de visie die uitgaat van de directe instructie, waarbij de leerkracht een centrale rol vervult. Hij overziet het leerproces en stelt vast welke kennis en vaardigheden cruciaal zijn om aan te bieden. Er zijn duidelijke lesdoelen en de leerlingen krijgen gerichte instructie om de leerstof eigen te maken. Voor de leerlingen die het moeilijk vinden worden de doelen niet direct verlaagd, maar wordt de instructie aangepast. Leerlingen die meer aankunnen kunnen zelfstandig aan het werk in hun eigen tempo nadat zij de klassikale instructie hebben gevolgd. Op deze manier halen alle leerlingen telkens de gestelde doelen. Het leren gebeurt in gezamenlijkheid en is een sociaal proces. Er wordt rekening gehouden met verschillen door verdiepende of juist verlengde instructie te realiseren. Ook kan er pre-teaching worden gegeven, waardoor risicoleerlingen beter beslagen ten ijs komen in de les. Binnen onze school geven naast de leerkrachten ook onderwijsassistenten extra instructie.

Routines rust regelmaat

We zorgen voor een vertrouwde sfeer in en rond de school en wij kennen al onze leerlingen en hun ouders. In onze school word je als leerling gezien en gekend.

“Groot genoeg om klein te zijn, klein genoeg om groot te zijn.”

De leerlingen weten wat zij mogen verwachten van de leerkracht en wat de leerkracht van hen mag verwachten. We maken afspraken met de kinderen over het gedrag wat we graag willen zien. Routines in de school zorgen voor rust en regelmaat, zodat de leerling tot leren kan komen.

Met positieve gedragsregels en het zorgvuldig begeleiden en volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen zorgen wij ervoor dat onze leerlingen kunnen leren op een plek waar ze zich vertrouwd en fijn voelen.

Als in voldoende mate is voldaan aan de behoefte aan relatie (“anderen waarderen mij en willen met mij omgaan”), aan de behoefte aan autonomie (“ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen”) en aan de behoefte aan competentie (“ik

geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') is er welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren." (Stevens, 2012)*
Bovenstaande geldt zowel voor onze leerlingen als voor ons team.

** Stevens 2012 Prof. dr. Luc Stevens is oprichter van stichting NIVOZ: Het Nederlands Instituut voor Onderwijs en Opvoedingszaken,.*

Doelstellingen

De Josephschool streeft naar een veilige leer- en werkomgeving, kortom een veilige school. Het beleid dat hiertoe gevoerd wordt is een ontwikkeling die gestoeld is op het besef dat versterking van dit beleid ten goede komt aan de ontwikkeling en het welbevinden van alle leerlingen en het welbevinden van het personeel.

- Iedereen die werkzaamheden verricht voor de Josephschool dan wel onderwijs volgt of anderszins deel uitmaakt van onze gemeenschap wordt geacht zich te onthouden van elke vorm van ongewenst gedrag.
- De Josephschool neemt preventieve en curatieve maatregelen om ongewenst gedrag te voorkomen en te bestrijden. Onder ongewenst gedrag wordt verstaan elke vorm van pesten, (seksuele) intimidatie, racisme, discriminatie, agressie en geweld.
- Ouders worden geïnformeerd over het beleidsplan en de protocollen, via de schoolgids, website en informatieavond indien van toepassing.
- Onze leerkrachten bespreken de gedragsregels regelmatig met de leerlingen.
- Aan iedere leerling wordt de zorg en aandacht geboden die nodig is om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen.

Deze doelstellingen worden gerealiseerd door het proactief uitdragen van het streven naar een veilige leer-en werkomgeving binnen onze school, onder andere door passende activiteiten uit te voeren. Deze activiteiten zijn gebaseerd op de volgende onderdelen:

- preventief beleid, ter voorkoming van incidenten
- curatief beleid, ter voorkoming van verder escalatie bij incidenten
- registratie en evaluatie (ongevallenregistratie met jaarlijkse evaluatie preventiemedewerker)

Preventief beleid

De Josephschool neemt maatregelen om pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie tegen te gaan en hiertoe worden de volgende activiteiten ondernomen:

- gevoelens van veiligheid worden regelmatig geïnventariseerd bij personeel, leerlingen en ouders
- er zijn gedragsregels opgesteld en deze worden door alle personeelsleden consequent gehandhaafd
- er is een incidentenregistratie
- personeel, leerlingen en ouders worden geïnformeerd over geldende gedragsregels. Deze regels zijn kenbaar gemaakt via de schoolgids, website en informatieavond indien van toepassing

Daarnaast wordt pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie aan de orde gesteld:

- tijdens individuele gesprekken met ouders / medewerkers (functioneringsgesprekken)
- tijdens teamvergaderingen
- tijdens het managementoverleg
- tijdens het bestuursoverleg
- tijdens overleggen met en van de medezeggenschapsraden
- tijdens jaarlijkse gesprekken met de arbodeskundige (VBA adviseurs) over de risico-inventarisatie en het plan van aanpak.

Curatief beleid

Om adequaat te kunnen handelen naar aanleiding van incidenten en om escalatie te voorkomen wordt iedereen die betrokken of geconfronteerd is met pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie, door de school afdoende hulp en begeleiding geboden. De Josephschool heeft hiervoor de volgende maatregelen doorgevoerd:

- er is een protocol voor opvang bij ernstige incidenten
- er is een protocol voor melding van, pesten, (dreigen met) agressie en/of geweld (verbaal en fysiek), discriminatie of seksuele intimidatie opgesteld
- er is een protocol veilig internetgebruik, cyberpesten en omgaan met social media
- er is een procedure voor schorsing en verwijdering van leerlingen vastgesteld
- schorsing van personeel vindt plaats conform het geldende rechtspositiebesluit onderwijspersoneel
- voor ernstige incidenten zijn er vertrouwenspersonen aanwezig
- er kan hulp worden ingeroepen van externe hulpverleners
- de vertrouwenspersonen volgen cursussen om zich te specialiseren in hun taak

Als een incident leidt tot ziekteverzuim, wordt gehandeld conform het algemeen geldende ziekteverzuimbeleid van de Josephschool. Indien een incident niet leidt tot verzuim is aandacht voor slachtoffer (en eventueel) agressor evenzeer gewenst. De schoolleiding van de Josephschool stimuleert de betrokkenheid van leidinggevende en collega's bij de situatie.

Registratie en evaluatie

Personeel, leerlingen en ouders die incidenten willen melden, kunnen daarvoor terecht bij de interne contactpersonen. De anonimiteit is hierbij gewaarborgd. Zij werken hierbij volgens de richtlijnen van de klachtenregeling zoals die is vastgesteld door het SKOP.

Om te kunnen sturen, evalueren en haar beleid bij te kunnen stellen draagt onze school zorg voor een nauwkeurige registratie en administratie van incidenten inzake pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie. De Josephschool maakt hiervoor gebruik van een registratiesysteem waarin de gegevens van het (interne) meldingsformulier zijn verwerkt. Minimaal eenmaal per schooljaar wordt een overzicht van het aantal meldingen gemaakt. Dit overzicht bevat algemene gegevens, (geen individuele, inhoudelijke of privacygevoelige gegevens) die in de MR en het team van de school worden besproken.

- Een ieder kan verbetervoorstellen met betrekking tot het beleidsplan melden bij de directie.
- Het beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd in het teamoverleg, managementoverleg en met de Medezeggenschapsraad.
- Op basis van de evaluaties worden de juiste maatregelen ter verbetering van de arbeidsomstandigheden in het plan van aanpak opgenomen. Op basis van het plan van aanpak wordt aan het werk gegaan met de uitvoering van de voorgestelde verbeteringen. Jaarlijks wordt bekeken in hoeverre de verbetermaatregelen in het plan van aanpak ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

Gedragsregels

Binnen de Josephschool hanteren we drie hoofdregels met betrekking tot het omgaan met elkaar, materialen en de ruimte.

- Wij hebben respect voor elkaar en elkaars spullen.
- Wij zorgen voor een rustige werk- en speelomgeving.
- Wij zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt.

De school gebruikt voor de sociaal emotionele ontwikkeling de volgende doelstellingen:

De leerlingen leren met hun mogelijkheden en grenzen om te gaan:

- ze hebben zelfvertrouwen;
- ze kunnen gedragsimpulsen beheersen;
- ze kunnen en durven voor zichzelf en anderen op te komen.

De leerlingen leveren een positieve bijdrage in de groep:

- ze gaan respectvol met anderen om;
- ze handelen naar algemeen geaccepteerde normen en waarden;
- ze respecteren verschillen in levensbeschouwing en cultuur;
- ze durven in de groep voor hun eigen standpunt uit te komen;
- ze houden rekening met gevoelens en wensen van anderen;
- ze durven in de groep steun te geven aan iemand met een afwijkend standpunt;
- ze nemen verantwoordelijkheid voor te verrichten taken.

De leerlingen weten dat zijzelf en andere mensen sociale en affectieve behoeften hebben:

- ze kunnen opkomen voor zichzelf;
- ze kunnen rekening houden met anderen;
- ze laten kanjergedrag zien.

Verder gelden er de volgende basisgedragsregels:

- wij onthouden ons van elke vorm van verbale en fysieke agressie, geweld en/of seksuele intimidatie;
- wij pesten niet;
- wij tolereren geen vuurwerkbezit;
- wij tolereren geen wapenbezit.

De volgende categorieën vormen de basis voor het opzetten van onze incidentenregistratie:

- fysiek geweld dat letsel tot gevolg heeft
- fysiek geweld waarbij wapens gebruikt zijn, en overige wapens)
- seksueel misbruik
- grove pesterijen
- discriminatie (onder meer naar ras, geslacht en homodiscriminatie)
- bedreigingen
- vernieling of diefstal van goederen
- drugs (onderscheiden naar bezit, gebruik en verkoop)
- Leren van incidenten

Om te kunnen leren van incidenten heeft de school zicht op:

- de rol van betrokkenen (leerlingen, ouders, leraar/team, mentor, contactpersoon, IB-er, vertrouwenspersoon, directie),
- het (pedagogisch) handelen dat vooraf ging aan het incident en dat volgde naar aanleiding van het incident.
- en de lijnen die hierbij gevolgd zijn binnen de organisatie van de school.

Inzicht

Veiligheidsbeleving

Sociale veiligheid draait om het beschermd zijn of het zich beschermd voelen tegen bedreigingen die veroorzaakt worden door het gedrag van mensen in en om de school. Een belangrijke stap om het sociale klimaat te verbeteren is om zicht te krijgen op de veiligheidsbeleving en de beleving van het schoolklimaat door leerlingen, leraren, ouders, schoolondersteuners en directies. De Josephschool weet wat er speelt door middel van het signaleren van knelpunten en het aanpassen van beleid daarop.. Daarbij gaat het om antwoorden op vragen als:

- Hoe veilig is onze school in de beleving van leerlingen, personeel, schoolleiding en ouders van leerlingen?
- Welke plekken binnen en rondom de school voelen voor leerlingen veilig en welke niet?
- Hebben ze wel eens geweld ervaren?
- Worden ze gepest – op het schoolplein, in de klas, of via internet? Of pesten ze zelf?
- Weten leerlingen en ouders bij wie ze terecht kunnen als er iets vervelends gebeurt?

Scheppen van voorwaarden

Beleggen van taken

Het bieden van sociale veiligheid vraagt van onze school behalve het treffen van maatregelen om sociale onveiligheid tegen te gaan ook een bepaalde inrichting met werkprocessen die bijdragen aan een sociaal veilig, pedagogisch klimaat. Daarbij wordt expliciet hoe naast vakinhoudelijke inzet, aandacht wordt besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.

Er zijn afspraken gemaakt over:

- op welke manier in het team met leerlingen wordt gepraat;
- hoe uitgevoerde interventies in het team met elkaar worden gedeeld;
- welke rol aan aanvullende expertise wordt toebedacht.

Taken en verantwoordelijkheden zijn verdeeld en bekend bij personeel, ouders en leerlingen.

Leerlingenzorg

Veiligheid wordt in het onderwijs ook genoemd in relatie tot leerlingenzorg. De Josephschool is voor leerlingen met een ingewikkelde thuissituatie of met leer- en gedragsproblemen een veilige plek. Voor leerlingen met leer- en gedragsproblemen organiseren leerlingbegeleiders vanuit de school begeleiding gericht op het optimaliseren van de leermogelijkheden en leeromgeving van een individuele leerling. Indien sprake is van een ingewikkelde thuissituatie wordt er door de school een beroep gedaan op schoolmaatschappelijk werk.

Leerlingenzorg binnen de school gebeurt vaak in samenwerking met externe instanties zoals jeugdzorg en maatschappelijk werk. Deze samenwerking wordt vormgegeven in de zogenoemde Zorg- en Adviesteams (ZAT).

Individuele leerlingenzorg is iets anders dan schoolveiligheid. Binnen de school wordt informatie uitgewisseld over hoe in de school en in de klas omgegaan kan worden met gedragsproblemen. Dit draagt bij aan een sociaal veilig klimaat.

Betrokkenheid van leerlingen en ouders

Binnen de Josephschool zijn ouders, leerlingen en personeel samen verantwoordelijk voor het pedagogisch klimaat. Zij worden betrokken bij het vormgeven van beleid en hebben een rol bij de uitvoering ervan.

Bij grensoverschrijdend gedrag worden interventies genomen, die niet alleen gericht zijn op de individuele leerling maar ook op de schoolomgeving, de thuisomgeving en leeftijdsgenoten om herhaling van dit gedrag te voorkomen.

Samenwerken met partners buiten de school

In de samenwerking binnen een ZAT tussen de school en ketenpartners (politie, jeugdzorg en maatschappelijk werk) is duidelijk wat de grenzen zijn van de

verantwoordelijkheden van de verschillende partijen die samenwerken. Duidelijk is waar de verantwoordelijkheid van de school stopt en wanneer de school doorverwijst naar ketenpartners zoals jeugdzorg.

Deze partijen zijn niet alleen van belang om te betrekken bij interventies gericht op het aanpakken van incidenten en in situaties van onveiligheid, maar ook om (mede) vorm te geven aan beleid voor sociale veiligheid en de school te ondersteunen bij het bevorderen van sociale veiligheid voor groepen en individuen daarbinnen. Dit vraagt een helder beeld over de mate waarin ondersteuning toegevoegde waarde heeft en met welke inhoud de externe partijen die kunnen bieden.

Pedagogisch handelen

Het tijdig signaleren van problemen en van grensoverschrijdend gedrag (waaronder pesten) en daarop adequaat ingrijpen, hoort bij een veilig schoolklimaat. Het uitdragen van normen en waarden is een verantwoordelijkheid van iedere leerkracht en zijn of haar voorbeeldgedrag is daarbij cruciaal. Leraren helpen leerlingen vormings- en opvoedingsdoelen te bereiken. Door pedagogisch handelen verbindt een leraar de persoonlijke, sociale en morele ontwikkeling van leerlingen met het cognitieve leren.

De leerkrachten van onze school zijn toegerust om sociale veiligheid aan te pakken. Zij beschikken over de vaardigheden om te praten over lastige onderwerpen met leerlingen en ouders. Zij weten wat signalen zijn van sociale onveiligheid en zijn in staat om bijvoorbeeld goede antipestmaatregelen te nemen. Leerkrachten volgen cursussen en worden gecoacht.

Signaleren en effectief handelen

Grensoverschrijdend gedrag vindt vaak plaats buiten het zicht van de leerkracht. Pesten als de leerkracht zich omdraait naar het digibord, agressie in het fietsenhok, discriminatie op internet. Aan de sfeer in de groep en aan het gedrag van leerlingen merkt de leerkracht dat er iets niet in orde is.

Leerkrachten weten op welke signalen er gelet moet worden, wanneer actie te nemen en wat te doen. Ervaringen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Leerkrachten weten wanneer zij contact moeten opnemen met de ouders. Ervaringen worden met collega's besproken en levert een completer beeld op van of er iets speelt waar actie op genomen moet worden. De organisatorische overlegstructuur is bij iedereen helder evenals de afspraken die de school gemaakt heeft met partners als politie en jeugdhulp.

Het tijdig signaleren, begrenzen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag zorgt ervoor dat situaties niet escaleren en de gevolgen voor slachtoffers zo veel mogelijk beperkt worden. Op het moment dat duidelijk is dat leerlingen gedrag vertonen dat op school niet getolereerd wordt, heeft een leerkracht, maar ook elke andere schoolmedewerker de taak in actie te komen. De Josephschool heeft afspraken gemaakt over welke actie volgt op incidenten. In het veiligheidsplan staan protocollen die gevolgd dienen te worden. Een protocol beschrijft de te volgen procedure, stuurt de beslissingen van een medewerker en geeft voor een specifieke situatie aan wie actie neemt, wat hij doet en op welke manier. Het is een concreet handelingsplan gebaseerd op de visie van de school. Medewerkers wegen voortdurend af of gedrag van leerlingen nog toelaatbaar is, of een grens overschrijdt.

Calamiteiten

Wanneer er zich een ernstig incident afspeelt op school, kan dit een shockerende werking op de hele schoolgemeenschap hebben. Goede en snelle communicatie met medewerkers, leerlingen en ouders zorgt ervoor dat de onrust niet groter wordt. Schakel experts in die de school bijstaan en adviseren bij de opvang van leerlingen, ouders en medewerkers. Daarnaast kunnen zij het schoolpersoneel helpen de leerlingen op te vangen. De school heeft een draaiboek dat omgaan met calamiteiten/incidenten beschrijft. Binnen de school zijn afspraken gemaakt en vastgelegd over hoe om te gaan met media in geval van een ernstig incident. Er is een woordvoerder aangewezen en er is met elkaar afgesproken wat er wel en niet naar buiten wordt gebracht.